

Lovforslag nr. L 218. Fremsat den 23. april 1985 af Lone Dybkjær (RV) og Estrup (RV)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om indeksregulerede realkreditlån og lov om statstilskud til udnyttelse af vedvarende energikilder m.v.

(Indeksfinansiering af kombinerede og vedvarende energianlæg)

§ 1

I lov om indeksregulerede realkreditlån, jfr. lovbekendtgørelse nr. 317 af 1. juli 1983, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. For lån ydet til anlæg i henhold til § 2, stk. 1, nr. 8, hvortil der er opnået garanti fra kommunen for den del af lånet, der ligger ud over de 60 pct., kan lånegrænsen i § 10 i lov om realkreditinstitutter fraviges tilsvarende, dog ikke ud over 90 pct.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

2. I § 2, stk. 1, indsættes efter nr. 7 som nyt nummer:

»8) vedvarende energianlæg og dertil knyttede anlæg (fjernvarmerør, grunde, bygninger m.v.).«

3. § 4, stk. 1, affattes således:

»Lån efter § 2, stk. 1, nr. 3-8, og § 2, stk. 5, amortiseres efter serielånsprincippet. Amortisationstiden kan højst andrage 30½ år, for lån efter § 2, stk. 1, nr. 3, 4 og 8, dog højst 20½ år.«

4. § 5, stk. 4, 2. pkt., affattes således:

»For lån efter § 2, stk. 1, nr. 3, 4 og 8, skal amortisationen af obligationerne senest være tilendebragt efter 20½ år.«

5. I § 6 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. For de i § 2, stk. 1, nr. 8, nævnte anlæg finder § 12, 2. pkt., i lov om realkreditinstitutter tilsvarende anvendelse.«

§ 2

I lov nr. 2 af 2. januar 1981 om statstilskud til udnyttelse af vedvarende energikilder m.v., som ændret ved lov nr. 309 af 9. juni 1982, foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Der kan ydes tilskud på op til 5 pct. af de forventede anlægsudgifter til projektering af større andelsejede kombinerede anlæg. De nærmere regler herfor fastsættes af energiministeren.«

§ 3

Loven træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Sammen med dette lovforslag fremsættes forslag til folketingsbeslutning om vedvarende energianlæg. Det fælles formål for de to forslag er at sikre en stabil udvikling af investeringerne i vedvarende energi i overensstemmelse med målsætningen i den statslige energiplanlægning.

Efter aftalen om afregningspriser for vindproduceret el er der nu behov for dels tilsvarende klarhed om afsætningspriser for el fra anden vedvarende energi, dels et tilsvarende langsigtet planlægningsgrundlag for finansieringen, der i den vedvarende energi er den altafgørende omkostning.

Lovforslaget giver mulighed for finansiering af vedvarende energianlæg med indekslån på markedsvilkår. Herved gøres det i praksis muligt at finansiere vedvarende energianlæg, der omfatter mange brugere med forskellige indkomst- og skatteforhold. Netop de kombinerede anlæg (landsbyenergi projekterne) rummer de mest lovende udviklingsmuligheder for den vedvarende energi.

Herudover får selvejende institutioner og enkeltpersoner med lave indkomster en reel mulighed for at investere i vedvarende energianlæg.

Beslutning om investering i VE-anlæg

Privatøkonomisk er det en forudsætning for anskaffelse af et vedvarende energianlæg med tilhørende anlæg, at de årlige omkostninger bliver (i det mindste) af samme eller mindre størrelsesorden end udgifterne til konventionel energiforsyning (for vedvarende energianlæg efter ydelsen af det statslige anlægstilskud).

Ved traditionelle lån afhænger privatøkonomien i høj grad af, om den enkelte har mulighed for at udnytte adgangen til at fradrage betalte renter i indkomsten. En sådan adgang eksisterer ikke ved fællesanlæg organiseret som andelsselskaber, foreninger, selvejende institutioner m.fl., ligesom den er meget begrænset for personer med lave indkomster, f.eks. pensionister.

Hertil kommer, at den høje rente i forbindelse med en inflation på 7-8 pct. betyder, at startudgifterne er meget store i forhold til udgifterne efter f.eks. 5-6 års forløb. I en tid, hvor udgifterne til energi er reelt faldende, vil dette afskrække mange fra at gå i gang med vedvarende energi. Indeks-lånene giver her en mulighed for, at man kan fordele investeringsudgifterne jævnt over anlæggenes levetid.

Andelsselskabers finansiering af VE-anlæg

Større kombinerede vedvarende energianlæg vil ofte blive organiseret i andelsselskaber (A.m.b.a.).

Der er flere grunde hertil:

- 1) Der er en tradition for, at lokale opgaver, f.eks. vandværker, antenneselskaber, fjernvarmeværker, brugsforeninger, grovfoderselskaber m.fl., er blevet løst af brugerejede andelsselskaber.
- 2) Der er behov for en stor tilslutningsandel for både privat- og samfundsøkonomi, og denne kan som regel opnås i et andelsselskab med begrænset hæftelse.
- 3) Andelsformen sikrer økonomisk og beslutningsmæssig ligestilling mellem brugere med forskellige økonomiske vilkår (i et interessentskab vil brugere med høj marginalskatteprocent være væsentlig anderledes stillet end pensionister).

I forbindelse med større kombinerede vedvarende energiprojekter har der hidtil været en klar tendens til at foretrække andelsformen. Større kombinerede anlæg vil ofte bestå af vindmøller, biogas-anlæg, halmfyr m.v. sluttet sammen med mere traditionelle elementer såsom fjernvarmerør, bygninger, varmepumper og eventuelt naturgasfyrede minikraftvarmeværker. Disse anlæg er som vedvarende energianlæg i øvrigt karakteriseret ved relativt høje investeringsudgifter og relativt lave driftsudgifter. Da andelsselskaber normalt ikke vil råde over en stor egenkapital, og da der ikke er mulighed for at opnå en mindskelse af rentebyrden ved rentefradrag, bliver konkurrenceevnen dårlig i forhold til

- 1) organisering som interessentskab,

F.t.l. vedr. indeksregulerede realkreditlån m.m.

- 2) traditionelle individuelle energiinvesteringer og
3) de etablerede forsyningsselskaber, der selvfinansierer med lav forrentning af egenkapitalen.

Organiseringen som interessentskab vil dog forudsætte mange brugere med en relativt høj indkomst. Tilslutningen behøver endvidere ikke at blive i nærheden af 100 pct.

Rentabilitet af VE-investeringer

Med udgangspunkt i beregninger foretaget af Karl Emil Serup («En vindmølleinvestering II», Handelshøjskolen, Århus 1984) kan rentabiliteten belyses på to måder:

- 1) »Mindste levetid i år«, hvilket angiver det antal år, anlægget skal fungere, for at køberen ikke skal tabe på investeringen. Hvis anlægget fungerer flere år, vil investeringen give over-

skud.

- 2) »Nuværdi i 1.000 kr.« angiver værdien af de nettoindbetalinger, som investeringerne giver anledning til, tilbagediskonteret med en kalkulationsrente på årlige prisstigninger + 2 pct.

Med den nuværende finansiering medfører forskellige organisationsforhold store forskelle i en investerings rentabilitet.

Den »mindste levetid« vil således være 2-3 år større for et andelsselskab end for et interessentskab (med nuværende rente- og inflationsniveau).

Og nuværdien af investeringen vil for et andelsselskab kun udgøre 60-70 pct. af den tilsvarende nuværdi for et interessentskab.

Med anvendelse af Karl Emil Serups beregninger kan denne problemstilling illustreres i nedenstående tabel 1.

Tabel 1

Organisationsform	I/S	Andel		
Marginalskat	60%		0%	
Tilskudsprocent	30%	30%	30%	30%
Effektiv rente for:				
Annuittetslån	12%	12%		
Almindelige indeksslån				2,8%
% af nettoinvestering:				
Annuittetslån	90%	90%	0%	0%
Rentefri indeks IS max 35,5 år	0%	0%	0%	0%
Rentefri indeks I, 20,5 år	0%	0%	90%	0%
Almindelig indeks, 20,5 år	0%	0%	0%	90%
Mindste levetid i år	5,7	8,1	6,0	6,9
Nuværdi i 1.000 kr.	612	452	593	522
Restgæld i 1.000 kr. efter 20 år	0	0	23	23

Tallene gælder en vindmølle med årsproduktion 90.000 kWt. Prisstigning 6 pct. årlig. Kalkulationsrente 8 pct.

Kalkulationsrenten angiver den rente efter skat, som andelshaverne kan anbringe den udloddede overskudslikviditet til, når det forudsættes, at andelshaverne har en marginalskat på 60 pct. Såfremt prisstigningerne kun bliver på 2 pct. p.a., må en investering f.eks. i obligationer forventes at kunne give 4 pct. p.a. efter skat. Kalkulationsrenten er sat til de årlige prisstigninger + 2 pct.

Om der opnås rentabilitetsmæssig ligestilling mellem et interessentskab finansieret med et 20-å-

rigt annuittetslån og et andelsselskab finansieret med 20½-årigt indeksslån afhænger af den fremtidige prisudvikling.

Forslagets indhold

Lovforslaget giver adgang til indeksfinansiering med 20½-årige I-lån ved en ændring af loven om indeksregulerede realkreditlån.

Samtidig åbnes mulighed for en fravigelse af länegrænsen på 60 pct., såfremt kommunen yder garanti for den del af lånet, der ligger herudover.

Endelig gives der ved ændring af lov om stats-tilskud til vedvarende energianlæg mulighed for

tilskud til finansiering af projektering af større andelsejede kombinerede anlæg.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Indførelse af adgang til indeksfinansiering vil hverken have administrative eller økonomiske konsekvenser.

Adgangen til tilskud til projektering af større andelsejede kombinerede anlæg vil medføre en begrænset meradministration og vil ikke i sig selv medføre yderligere udgifter, idet midlerne afholdes inden for de rammer, der afsættes på finansloven.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte dele

Til § 1

Lovforslaget gør det muligt inden for de eksisterende lånegrænser at finansiere vedvarende energi-anlæg med 20½-årige indeksslån (I-type).

ad nr. 1

Såfremt en kommune yder garanti, kan lånegrænsen øges fra de i realkreditloven fastsatte 60 pct. til 90 pct.

ad nr. 2

Ud over det konkrete vedvarende energianlæg er også de tilknyttede installationssystemer omfattet af adgangen til indeksbelåning. Dette indebærer, at kombinerede anlæg, f.eks. landsby-energi-projekter, kan indeksselånes. Ved låneudmålingen ses bort fra eventuel statstilskud.

ad nr. 3 og 4

Bestemmelserne fastslår, at der skal være tale om 20½-årige serielån, I-type.

Til § 2

ad nr. 1

Det foreslås desuden, at op til 5 pct. af de forventede anlægsudgifter kan udbetales som statstilskud til dækning af projekteringsomkostninger.